

יום הזיכרון ה-25

לרצח יצחק רבין

משבר כהזדמנות!?

ערכת פעילות לכיתות ז'-י"ב

לחינוך הממלכתי-דתי

יום הזיכרון ה-25 לרצח ראש הממשלה ושר הביטחון יצחק רבין,
י"ב בחשוון תשנ"ו, 4.11.1995 | الذكري ال-25 لاغتتيال رئيس الحكومة
وووزير الدفاع اسحاق رابين

משבר כהזדמנות?! – ערכת הפעילות

מטרות

1. התלמידים ייחשפו לדמותו ופועלו של יצחק רבין
2. התלמידים יבחנו את המושג "משבר" וידונו באופני התמודדות אישיים וחברתיים עם משברים.
3. התלמידים ידונו במשברים היסטוריים ואקטואליים כ'שעת מבחן' עבור החברה והמדינה וכיצד שותפות ואחדות יכולים לסייע לחברה במשבר.

מבוא

השנה אנו מציינים עשרים וחמש שנים לרצח ראש הממשלה ושר הביטחון יצחק רבין. רצח יצחק רבין הוא נקודת שפל כואבת המבטאת משבר עמוק בחברה הישראלית. הרצח יצר קרע ברקמת החיים המשותפים במדינה וערער את הנחת היסוד שהייתה מקובלת על כל הציבור, שלפיה המחלוקת הפוליטית הסוערת ככל שתהיה לא תפרוץ ולא תזעזע את גבולות הדמוקרטיה הישראלית.

יום הזיכרון לרצח יצחק רבין הוא זמן לחשבון נפש והזדמנות לשיח על אודות היכולת להתמודד עם משברים ואתגרים שמשעעים את החברה, על אודות הקושי לזהות הזדמנויות הגלומות במשברים ומאפשרות לצמוח מתוך הקושי ועל אודות מקומו של האזרח בעיצוב ההווה שבתוכה הוא חי.

המספר לזיכרון ילדים מאתגרים

משרד החינוך
מספר החינוך
154

יום הזיכרון ה-25 לרצח ראש הממשלה ושר הביטחון יצחק רבין,
י"ב בחשוון תשנ"ו, 4.11.1995 | الذكرى ال-25 لاغتيال رئيس الحكومة
وزير الدفاع اسحاق رابين

משבר כהזדמנות!?! – ערכת הפעילות

במצגת זו שקפים להקרנה בפני התלמידים, המסומנים במסגרת אדומה. אפשר להקרין לתלמידים במהלך השיעור את המצגת החל משקף 13.

מצגת לתלמידים

משבר כהזדמנות!?!

המסגרת לתוכן ארוזי לוחים שאופים
המשרד להסדרת החינוך והתעסוקה

פעילות מס' 2:
על משברים
והזדמנויות

פעילות פתיחה
"משבר
כהזדמנות!?!"

בערכה זו

הערכה בנויה משתי פעילויות:

- פעילות פתיחה, שבה נציג סרטון על חייו של יצחק רבין ועל והירצחו ונדון בנושא המרכזי לשנה זו "משבר כהזדמנות!?!". ובכרזה שנבחרה ללוות את יום הזיכרון ה-25 לרצח יצחק רבין.
- פעילות שבה נשוחח על המושג משבר בהיבטים אישיים וחברתיים, נקרא ציטוטים מדברי יצחק רבין ז"ל, מדברי ראובן ריבלין נשיא המדינה ומדברי הסופר דויד גרוסמן ונדון בערכים המסייעים לחברה לצמוח מתוך משברים. לחברה לצמוח מתוך משברים.

יום הזיכרון ה-25 לרצח ראש הממשלה ושר הביטחון יצחק רבין,
י"ב בחשוון תשנ"ו, 4.11.1995 | الذكرى ال-25 لاغتيال رئيس الحكومة
وزير الدفاع اسحاق رابين

פעילות פתיחה – מדרש כרזה

פתיחה

אנו מציינים היום עשרים וחמש שנים לרצח ראש הממשלה ושר הביטחון יצחק רבין. יצחק רבין נרצח ביום שבת, י"ב בחשוון תשנ"ו 4.11.1995 בסיומה של עצרת המונים במרכז הסואן של תל אביב שנשאה את הכותרת "כן לשלום, לא לאלימות". ראש הממשלה נורה בגבו על ידי מתנקש ישראלי-יהודי שהתנגד למהלכים המדיניים, ובראשם הסכמי אוסלו, שאותם שאף רבין לקדם. הרוצח ביקש לעצור את המהלכים הפוליטיים והמדיניים על ידי רצח יצחק רבין. הרצח היה שיאו האלים של משבר עמוק בחברה הישראלית, ויש הטוענים שטרם סיימנו להתמודד עם מקורותיו העמוקים ועם השלכותיו הקשות שמלוות אותנו עד היום. כמדי שנה אנו מציינים את יום הזיכרון לרצח בטקסים בבית בספר ובמקומות ציבוריים וכן בשיח בכיתה בנושאים הקשורים לדמותה של החברה הישראלית, לחוסנה של הדמוקרטיה ולתפקידנו בעיצוב עתיד משותף לכלל החברה.

1.

המורה יקרין את הסרטון:
[יצחק רבין, חייו ומותו](#)
(6:27 דקות)

2.

המורה ישאל:
 אילו רגשות מעורר בכך הסרטון?
 אילו אירועים היסטוריים עולים מתוך הסרטון?

יום הזיכרון ה-25 לרצח ראש הממשלה ושר הביטחון יצחק רבין,
י"ב בחשוון תשנ"ו, 4.11.1995 | الذكرى ال-25 لاغتيال رئيس الحكومة
وزير الدفاع اسحاق رابين

פעילות פתיחה – מדרש כרזה

3. המורה יציג את הכרזה שעוצבה לציון יום הזיכרון ה-25 לרצח יצחק רבין

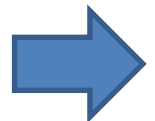
4. מבחר שאלות לדין

1. מה אתם רואים בכרזה?
2. אלו תחושות מעוררת בכם הכרזה?
3. מה, לדעתכם, מסמלים הסדקים? מה מסמל הנבט הנובט מהסדקים? מה משמעותם בהיבט החברתי?
4. מהו לדעתכם המסר שביקשה לדעתכם היוצרת להעביר באמצעות הכרזה? האם הוא אופטימי או פסימי?
5. האם אתם מסכימים עם המסר הזה?
6. מה לדעתכם הקשר בין הכרזה לבין יום הזיכרון לרצח יצחק רבין?
7. מדוע לדעתכם נבחר הנושא: ממשבר להזדמנות דווקא השנה? כיצד הוא מתקשר למציאות חיינו?

משבר כהזדמנות!?

יום הזיכרון ה-25 לרצח ראש הממשלה ושר הביטחון יצחק רבין,
י"ב בחשוון תשנ"ו, 4.11.1995 | الذكرى ال-25 لاغتيال رئيس الحكومة
وزير الدفاع اسحاق رابين

פעילות מס' 2 - על משברים והזדמנויות

2. צמיחה מתוך משבר

תקציר

בפעילות זו נדון במושג משבר במישור האישי והחברתי. נראה כי משבר יכול להיות גם הזדמנות להתבונן באופן אחר על המציאות. בפעילות נציג קטעים מנאומים של יצחק רבין וסרטונים על אנשים שעשו שינוי חברתי בעקבות רצח רבין.

1. מהו משבר?

- א. המורה יבקש מהתלמידים להגדיר את המילה "משבר" ולחשוב על דוגמה למשבר או סוג של משבר. המורה יזמין את המשתתפים לשתף את תשובותיהם בכתיבה על גבי פלקט או על גבי לוח או על גבי לוח שיתופי מקוון. אפשר גם בצ'אט קבוצתי.
- ב. המורה יציג [הגדרות שונות](#) למונח "משבר".
- ג. המורה ישאל:
 - אלו ממדים למילה משבר, שלא הכרתם, התגלו בעקבות ההגדרות שהוצגו על ידי החברים או המורה?

א. המנחה יקרין את [השקף עם דבריו של הגאון מוילנא](#) העוסקים בישועה שבאה מתוך צרה.

ב. המנחה יבקש לחזור לדוגמאות למשברים וסוגי משברים שהציגו המשתתפים בחלק הקודם וישאל:

- האם בכל משבר אפשר לראות הזדמנות לצמיחה?
- מה מאפשר הזדמנות כזו?
- במי או במה תלויה ההזדמנות לצמיחה מתוך משבר?

משבר כהזדמנות!?

פעילות מס' 2 - על משברים והזדמנויות

3. על חברה, משברים וערכים

המורה יציג קטעים מנאומיו של יצחק רבין בפני בוגרי חניכי המכללה לפיקוד ומטה, ושיבת הכנסת בשנת 1992 ושאל:

- מה דעתכם על דבריו של יצחק רבין?
- לדברי רבין, אילו סכנות עומדות בפני החברה בזמן משבר?
- אילו כוחות חברתיים יכולים לסייע בזמן משבר? (יצירת תחושת סולידריות, אמונה בעתיד, תקווה לשינוי, חיבור כוחות, שיח מכבד)
- כיצד הערכים העולים מדבריו של רבין - אחריות (בנאום בפני בוגרי המכללה לפיקוד ומטה) וביטחון קהילתי (בישיבת הכנסת) יכולים לסייע בהתמודדות ובצמיחה מתוך משבר?

המורה יאמר: אחד הלקחים השכיחים שאנחנו לומדים ממשבר הוא שאנחנו הרבה יותר חזקים ממה שתיארנו לעצמנו. ההערכה המחודשת של מקורות הכוח, החוסן והתמיכה שלנו נותנים לנו ביטחון להתמודד עם אתגרים גם בעתיד. משבר עשוי לשנות סדרי עדיפויות ופרספקטיבות כלפי החיים. לעתים זו מעין פתיחת חלון הזדמנויות להתחלות מחדש או להתבוננות באופן אחר על המציאות. אין הכוונה להמעטת תחושות הצער, הסבל או לראיית המשבר עצמו כחוויה חיובית, אלא לגילוי כוחות ולפיתוח תובנות חדשות תוך ההתמודדות עם המשבר ועם השלכותיו.

פעילות מס' 2 - על משברים והזדמנויות

4. רצח רבין: ממשבר אישי לעשייה חברתית

המורה יקרין 2-3 סרטונים מתוך הפרויקט המשותף של מרכז יצחק רבין ו Ynet

המנחה ישאל:

- איזה סרטון מייצג בעיניכם את השינוי המשמעותי ביותר? מדוע?
- איזה סרטון הפתיע אתכם במיוחד? מדוע?
- מה אתם חושבים על השינוי שביצעו הדמויות המופיעות בסרטונים בחייהם בעקבות משבר רצח יצחק רבין?
- על אילו מעגלים חברתיים השפיע השינוי שבחרו לעשות?

המורה ישאל:

1. נסו לשער מה הייתה האווירה בארץ לאחר רצח ראש הממשלה יצחק רבין
 - אפשר לבקש מהמשתתפים לכתוב מילים [בענן מילים/מנטימטר](#) ולהציג תמונה כיתתית
2. האם אתם יודעים על יוזמות חברתיות, חינוכיות ופוליטיות שצמחו מתוך המשבר של רצח יצחק רבין?

[הסבר קצר על הסרטונים, רשימת הדוברים בסרטונים](#)

[וקישור לסרטונים באתר מרכז רבין](#)

פעילות מס' 2 - על משברים והזדמנויות

5. משבר הקורונה והשלכותיו

בשנה האחרונה התפרצה מגפת הקורונה ויצרה משבר עמוק שפגע בכל מרקם החיים בארץ ובעולם וטלטל אותם קשות. משבר הקורונה הציב אתגרים ברמה האישית והמשפחתית וגרם לזעזועים במישור החברתי. הכלכלי, המדיני והפוליטי.

המורה ישאל:

1. על אלו זעזועים שמעתם וראיתם? מהן ההשלכות של מגיפת הקורונה במעגלי החיים השונים? (ריחוק חברתי, אבטלה, פגיעה במקורות פרנסה, פגיעה בשגרת הלימודים, פגיעה קשה בתרבות ובפנאי ובתיירות, שינויים פוליטיים ועוד).
2. לדעתכם, אלו יוזמות אישיות, כלכליות וחברתיות, צמחו מתוך המשבר הנוכחי? (סולידריות משפחתית וחברתית, אכפתיות לזולת, נכונות להתנדב ולהיות מעורב, חיזוק הקשרים המשפחתיים והחברתיים, תשומת לב למוחלשים ונכונות לעזור) הביאו דוגמאות ספציפיות מידיעה אישית או מהרשת.
3. כחברה, מה יכול לסייע לצמיחה מתוך המשבר? רצון עז של כלל הכוחות בחברה לצאת מהמשבר, נכונות אמיתית לכבד החלטות וציות לחוק, נכונות לשיתוף פעולה, לקשב, לשיח אמיתי, מחויבות אישית וחברתית עמוקה, הבנה שלהיות צודק עד הסוף אינה בכל מקרה בהכרח חוכמה, נכונות להתגמש, ראיית הזולת וצרכיו, נקיטת עמדה, יציאה מאפטיה ומפסיביות, הפחתת כעסים וכו'.

פעילות מס' 2 - על משברים והזדמנויות

- המנחה יקרין את [שקף המקור ממדרש תנחומא](#) ושאל:
1. על פי המדרש, מה משמעות העובדה שהקב"ה בוחר להעמיד אדם או ציבור בניסיון?
 2. מהי המסקנה שניתן להסיק מכך ביחס למשברים ברמה אישית ולאומית?
 3. לדעתכם, כיצד תורמת תובנה זו ליכולת ההתמודדות עם משברים?

משבר כהזדמנות!?

5. משבר הקורונה והשלכותיו

המורה יציג את [דבריו של ראובן ריבלין](#), נשיא המדינה, מחודש יולי האחרון ואת [דבריו של דויד גרוסמן](#) מחודש ספטמבר ושאל:

- על מי מוטלת האחריות ליצירת הזדמנויות מתוך המשבר וליציאה מיטבית ממצב זה? (על המנהיגות הנבחרת של המדינה ושל הרשויות המקומיות, על הפקידות הממונה, על ראשי ארגונים חברתיים, על מתנדבים בולטים ומשפיעים, על כל אחד מאזרחי המדינה)

פעילות מס' 2 - על משברים והזדמנויות

סיכום

שאלות לסיכום

- הנושא המרכז בשנת הלימודים הנוכחית הוא: "לומדים בביטחון בסימן שותפות ואחדות". לדעתכם, מדוע נבחר נושא זה?
- בעקבות הנושאים שעלו בפעילות, כיצד שותפות ואחדות יכולים לסייע בזמן משבר אישי וחברתי?
- האם התחדש לכם משהו בעקבות הפעילות?
- מהי האחריות המשותפת שלנו כחברה בהתמודדות עם המשבר שנוצר בעקבות רצח יצחק רבין? עם משברים אחרים?
- מה אתם כבני נוער יכולים לעשות בהתמודדות עם המשבר שנוצר בעקבות רצח יצחק רבין? עם משברים אחרים?
- המורה יציג את [שקף המחשבות בעקבות הפעילות](#) ויזמין את המשתתפים לשתף במחשבותיהם בהקשר לשאלות

משבר כהזדמנות!?

יום הזיכרון ה-25 לרצח ראש הממשלה ושר הביטחון יצחק רבין,
י"ב בחשוון תשנ"ו, 4.11.1995 | الذكري ال-25 لاغتيال رئيس الحكومة
وووزير الدفاع اسحاق رابين

פעילות מס' 2 - על משברים והזדמנויות

סיכום

משברים מלווים בחששות רבים: מחד גיסא, תחושות של עמימות וחוסר הביטחון, חוויית הבידוד והריחוק זה מזה (שהן לעיתים מנטליות, לעיתים פיזיות ולעיתים גם וגם) עשויות להגביר מתחים בין קבוצות ולהציף פחד וחרדה מהעתיד לבוא. מאידך גיסא, כפי שלמדנו היום, שעת המשבר עשויה לייצר גם חיבורים חדשים, תלות וערבות הדדית, ויכולה לקדם סולידריות חברתית ולהניע תהליכי שינוי גם ביחסים בין קבוצות שונות בחברה. ניתן לראות במשבר מעין חלון הזדמנויות – להתחיל מחדש או להתבונן באופן אחר על המציאות. כלומר, למרות התחושה שהקרקע נשמטת מתחת לרגלינו, משברים יכולים באופן מפתיע לחזק אותנו: משברים מפגישים אותנו עם הפגיעות שלנו, אך מהווים גם הזדמנות ללמוד על כוחותינו, כפרטים, כחברה, כמדינה. הם עשויים להיות מנוף לגילוי כוחות חבויים, לחיזוק יחסים וקשרים ולשינוי ערכים וסדרי עדיפויות. ואולם, אסור לנו לשכוח שבבסיס ההתמודדות עם משבר מצויה החלטה והיא להתמודד עם מקורותיו: להכיל, להקשיב, לגלות אמפטיה, לנהל שיח גלוי וכנה, תוך שמירה על גבולות השיח הדמוקרטי ומתוך הכרה בצורך לתקן את מה שדורש תיקון באמצעות כלים דמוקרטיים ותוך לקיחת אחריות לעיצוב מציאות חיינו.

יום הזיכרון ה-25 לרצח ראש הממשלה ושר הביטחון יצחק רבין,
י"ב בחשוון תשנ"ו, 4.11.1995 | الذكري ال-25 لاغتيال رئيس الحكومة
وزير الدفاع اسحاق رابين

יום הזיכרון ה-25 לרצח יצחק רבין

משבר כהזדמנות!
מצגת לתלמידים
לכיתות ז'-י"ב
חמ"ד

יום הזיכרון ה-25 לרצח ראש הממשלה ושר הביטחון יצחק רבין,
י"ב בחשוון תשנ"ו, 4.11.1995 | الذكري ال-25 لاغتيال رئيس الحكومة
وووزير الدفاع اسحاق رابين

משרד החינוך

מדרש כרזה

פתיחה

אנו מציינים היום עשרים וחמש שנים לרצח ראש הממשלה ושר הביטחון יצחק רבין. יצחק רבין נרצח ביום שבת, י"ב בחשוון תשנ"ו 4.11.1995 בסיומה של עצרת המונים במרכז הסואן של תל אביב שנשאה את הכותרת "כן לשלום, לא לאלמות". ראש הממשלה נורה בגבו על ידי מתנקש יהודי שהתנגד למהלכים המדיניים, ובראשם הסכמי אוסלו, שאותם שאף רבין לקדם. הרוצח ביקש לעצור את המהלכים הפוליטיים והמדיניים על ידי רצח יצחק רבין. הרצח היה שיאו האלים של משבר עמוק בחברה הישראלית, ויש הטוענים שטרם סיימנו להתמודד עם מקורותיו העמוקים ועם השלכותיו הקשות שמלוות אותנו עד היום. כמדי שנה אנו מציינים את יום הזיכרון לרצח בטקסים בבית בספר ובמקומות ציבוריים וכן בשיח בכיתה בנושאים הקשורים לדמותה של החברה הישראלית, לחוסנה של הדמוקרטיה ולתפקידנו בעיצוב עתיד משותף לכלל החברה.

יצחק רבין, חייו ומותו (6:27 דקות)

- אילו רגשות מעורר בכם הסרטון?
- אילו אירועים היסטוריים עולים מתוך הסרטון?

יום הזיכרון ה-25 לרצח ראש הממשלה ושר הביטחון יצחק רבין,
י"ב בחשוון תשנ"ו, 4.11.1995 | الذكرى ال-25 لاغتيال رئيس الحكومة
وزير الدفاع اسحاق رابين

מדרש כרזה

לפניכם הכרזה שעוצבה ונבחרה לציון יום הזיכרון
ה-25 ליצחק רבין

מבחר שאלות לדיון

1. מה אתם רואים בכרזה?
2. אלו תחושות מעוררת בכם הכרזה?
3. מה, לדעתכם, מסמלים הסדקים? מה מסמל הנבט הנובט מהסדקים? מה משמעותם בהיבט החברתי?
4. מהו לדעתכם המסר שביקשה לדעתכם היוצרת להעביר באמצעות הכרזה? האם הוא אופטימי או פסימי?
5. האם אתם מסכימים עם המסר הזה?
6. מה לדעתכם הקשר בין הכרזה לבין יום הזיכרון לרצח יצחק רבין?
7. מדוע לדעתכם נבחר הנושא: ממשבר להזדמנות דווקא השנה? כיצד הוא מתקשר למציאות חיינו?

משבר כהזדמנות!?

יום הזיכרון ה-25 לרצח ראש הממשלה ושר הביטחון יצחק רבין,
י"ב בחשוון תשנ"ו, 4.11.1995 | الذكري ال-25 لاغتتيال رئيس الحكومة
وزير الدفاع اسحاق رابين

על משברים והזדמנויות

מהו משבר?

מה זה משבר?

נסו להגדיר את המילה "משבר"
וחשבו על דוגמה למשבר או דוגמה
לסוג של משבר

אלו ממדים למילה משבר, שלא
הכרתם, התגלו בעקבות ההגדרות
שהוצגו על ידי החברים או המורה?

משבר כהזדמנות!?

כתבו את ההגדרות והדוגמאות
שלכם על גבי הלוח המשותף או
בצ'אט הקבוצתי

הגדרות שונות למילה משבר

על משברים והזדמנויות

2. צמיחה מתוך משבר

שאלות לדיון

- האם בכל משבר אפשר לראות הזדמנות לצמיחה? תנו דוגמאות למשברים שלדעתכם לא הייתה בהם צמיחה או שלא תיתכן צמיחה.
- אלו תנאים נדרשים כדי שיהיה סיכוי להזדמנות כזו? במי או במה תלויה ההזדמנות לצמיחה מתוך משבר?
- מהם לדעתכם התנאים ההכרחיים ביותר שבלעדיהם לא תיתכן צמיחה בשום אופן?
- מהם הגורמים שעלולים למנוע אפשרות של צמיחה מתוך משבר?

לקראת דיון משותף, חזרו לדוגמאות למשברים וסוגי משברים שהעליתם בחלק הקודם של הפעילות

[לעיון בדבריו של הגאון מוילנא על משברים](#)

על משברים והזדמנויות

3. על חברה, משברים וערכים

אחד הלקחים השכיחים שאנחנו לומדים ממשבר הוא שאנחנו הרבה יותר חזקים ממה שתיארנו לעצמנו. ההערכה המחודשת של מקורות הכוח, החוסן והתמיכה שלנו נותנים לנו ביטחון להתמודד עם אתגרים גם בעתיד. משבר עשוי לשנות סדרי עדיפויות ופרספקטיבות כלפי החיים. לעתים זו מעין פתיחת חלון הזדמנויות להתחלות מחדש או להתבוננות באופן אחר על המציאות. אין הכוונה להמעטת תחושות הצער, הסבל או לראיית המשבר עצמו כחוויה חיובית, אלא לגילוי כוחות ולפיתוח תובנות חדשות תוך ההתמודדות עם המשבר ועם השלכותיו.

על משברים והזדמנויות

3. על חברה, משברים וערכים

[קטעים מנאומיו של יצחק רבין בפני בוגרי חניכי המכללה לפיקוד ומטה, ושיבת הכנסת בשנת 1992](#)

- מה דעתכם על דבריו של יצחק רבין?
- לדברי רבין, אילו סכנות עומדות בפני החברה בזמן משבר?
- אילו כוחות חברתיים יכולים לסייע בזמן משבר?
- כיצד הערכים העולים מדבריו של רבין - אחריות (בנאום בפני בוגרי המכללה לפיקוד ומטה) וביטחון קהילתי (בישיבת הכנסת) יכולים לסייע בהתמודדות ובצמיחה מתוך משבר?

יום הזיכרון - 25 לרצח ראש הממשלה ושר הביטחון יצחק רבין,
י"ב בחשוון תשנ"ו, 4.11.1995 | الذكري ال-25 لاغتيال رئيس الحكومة
وووزير الدفاع اسحاق رابين

על משברים והזדמנויות

4. רצח רבין: ממשבר אישי לעשייה חברתית

סרטונים מתוך הפרויקט המשותף של מרכז
יצחק רבין ו Ynet

- איזה סרטון מייצג בעיניכם את השינוי המשמעותי ביותר? מדוע?
- איזה סרטון הפתיע אתכם במיוחד? מדוע?
- מה אתם חושבים על השינוי שביצעו הדמויות המופיעות בסרטונים בחייהם בעקבות משבר רצח יצחק רבין?
- על אילו מעגלים חברתיים השפיע השינוי שבחרו לעשות?

1. נסו לשער מה הייתה האווירה בארץ לאחר רצח ראש הממשלה יצחק רבין

כתבו מילים בענן מילים/ מנטימטר וננסה להציג תמונה כיתתית

2. האם אתם יודעים על יוזמות חברתיות, חינוכיות ופוליטיות שצמחו מתוך המשבר של רצח יצחק רבין?

על משברים והזדמנויות

5. משבר הקורונה והשלכותיו

בשנה האחרונה התפרצה מגפת הקורונה ויצרה משבר עמוק שפגע בכל מרקם החיים בארץ ובעולם וטלטל אותם קשות. משבר הקורונה הציב אתגרים ברמה האישית והמשפחתית וגרם לזעזועים במישור החברתי. הכלכלי, המדיני והפוליטי.

1. על אלו זעזועים שמעתם וראיתם? מהן ההשלכות של מגיפת הקורונה במעגלי החיים השונים?
2. אלו יוזמות אישיות, כלכליות וחברתיות, צמחו מתוך המשבר הנוכחי? הביאו דוגמאות ספציפיות מידיעה אישית או מהרשת.
3. כחברה, מה יכול לסייע לצמיחה מתוך המשבר?

על משברים והזדמנויות

מקור ממדרש תנחומא

- על פי המדרש, מה משמעות העובדה שהקב"ה בוחר להעמיד אדם או ציבור בניסיון?
- מהי המסקנה שניתן להסיק מכך ביחס למשברים ברמה אישית ולאומית?
- לדעתכם, כיצד תורמת תובנה זו ליכולת ההתמודדות עם משברים?

5. משבר הקורונה והשלכותיו

דבריו של ראובן ריבלין, נשיא המדינה, מחודש יולי האחרון

דבריו של דויד גרוסמן מחודש ספטמבר האחרון

על מי מוטלת האחריות ליצירת הזדמנויות מתוך המשבר וליציאה מיטבית ממצב זה?

על משברים והזדמנויות

סיכום

שאלות לסיכום

- הנושא המרכז בשנת הלימודים הנוכחית הוא: "לומדים בביטחון בסימן שותפות ואחדות". לדעתכם, מדוע נבחר נושא זה?
- בעקבות הנושאים שעלו בפעילות, כיצד שותפות ואחדות יכולים לסייע בזמן משבר אישי וחברתי?
- האם התחדש לכם משהו בעקבות הפעילות?
- מהי האחריות המשותפת שלנו כחברה בהתמודדות עם המשבר שנוצר בעקבות רצח יצחק רבין? עם משברים אחרים?
- מה אתם כבני נוער יכולים לעשות בהתמודדות עם המשבר שנוצר בעקבות רצח יצחק רבין? עם משברים אחרים?

משבר כהזדמנות!?

מחשבות בעקבות הפעילות

יום הזיכרון ה-25 לרצח ראש הממשלה ושר הביטחון יצחק רבין,
י"ב בחשוון תשנ"ו, 4.11.1995 | الذكري ال-25 لاغتتيال رئيس الحكومة
وزير الدفاع اسحاق رابين

על משברים והזדמנויות

האם יש לנו סיכוי לצמיחה במשבר הזה? מתי לדעתכם תתחיל הצמיחה, אם בכלל? האם אתם מאמינים בה? לאן היא תוביל אותנו? מה נדרש מכל אחד מאתנו?

מה לדעתכם נדרש לעשות כדי להתמודד עם תופעות של חוסר סובלנות ושל אלימות פוליטית שאנו עדים להן היום?

כיצד עשויות תופעות אלו לעכב או אפילו למנוע את יציאתנו מהמשבר? הסבירו את עמדתכם

מחשבות בעקבות הפעילות

האם התחדש לכם משהו בעקבות הפעילות?

עם מה אתם מסכימים?

למה אתם מתנגדים?

איך תיראה החברה מיד כשתצא מהמשבר? אחרי שנה? אחרי זמן יותר ארוך?

חזרה
למצגת
התלמידים

יום הזיכרון ה-25 לרצח ראש הממשלה ושר הביטחון יצחק רבין,
י"ב בחשוון תשנ"ו, 4.11.1995 | الذكري ال-25 لاغتيال رئيس الحكومة
وزير الدفاع اسحاق رابين

חזרה
למצגת
המורים

על משברים והזדמנויות

משבר – ירידה, שפל

משבר - כיסא שהיו מושיבים
עליו את היולדת בשעת הלידה
(מהתלמוד)

המושג "**משבר**" בשפה הסינית,
מורכב משני סימנים: 危机 אחד
מסמל 'סיכון' ואילו השני מסמל
'הזדמנות'

משבר – שינוי חריף, מפנה חד,
מעבר מכריע ממצב למצב שונה
ממנו

משבר – פי הרחם באישה שהילוד
פורץ ויוצא בו לאוויר העולם
(מהמקרא)

משבר – crisis באנגלית, מקורו
במילה קריסיס ביוונית (crisis)
שמשמעותה החלטה

חזרה
למצת
התלמידים

יום הזיכרון ה-25 לרצח ראש הממשלה ושר הביטחון יצחק רבין,
י"ב בחשוון תשנ"ו, 4.11.1995 | الذكرى ال-25 لاغتيال رئيس الحكومة
وزير الدفاع اسحاق رابين

חזרה
למצת
המורים

על משברים והזדמנויות

- כיצד אתם מבינים את דבריו של הגאון מוילנא?
- כיצד דבריו אלה מתקשרים להגדרות השונות למונח "משבר"?

"לדעת מראש כי בעקבות משיחא מכל צרה יוצאת ישועה. והישועה באה מתוך צרה, ע"פ הכתוב 'ועת צרה היא ליעקב וממנה יושע...'. לדעת מראש כי ארץ ישראל נקנית ביסורים, אבל בזה היא נקנית ממש. עקבות משיחא באות בהפרעות ומכשולים... ולכן חלילה לנו לסגת אחור במשהו אם יהיה ח"ו איזה קושי, איזה מכשלה בדרך עבודתנו, - ולהיות בטוחים כי דווקא ממנה יעקב יושע ומן המיצר נגיע למרחביה."

(הגאון מוילנא, קול התור א, יג)

חזרה
למצגת
התלמידים

יום הזיכרון ה-25 לרצח ראש הממשלה ושר הביטחון יצחק רבין,
י"ב בחשוון תשנ"ו, 4.11.1995 | الذكري ال-25 لاغتيال رئيس الحكومة
وزير الدفاع اسحاق رابين

חזרה
למצגת
המורים

על משברים והזדמנויות

"לאחת הבעיות הכואבות שלנו יש שם, שם פרטי ושם משפחה. זהו צירוף שתי המלים 'יהיה בסדר'. צירוף המלים האלה, שרבים מאיתנו שומעים בחיי היום יום של מדינת ישראל, הוא בלתי נסבל. מאחורי שתי המלים האלה חבוי בדרך כלל כל מה שלא 'בסדר': יהירות ותחושת ביטחון עצמי מופרז, כוח ושררה, שאין להם מקום."

יצחק רבין, קטע מתוך נאום בפני בוגרי המכללה לפיקוד ולמטה, 1992

"ביטחון איננו רק הטנק, המטוס וספינת הטילים. ביטחון הוא גם, ואולי אף קודם כול האדם – האדם, האזרח הישראלי. ביטחון הוא גם החינוך של האדם, הוא הבית שלו, הוא הרחוב והשכונה שלו, הוא החברה שבתוכה צמח. וביטחון הוא גם התקווה של האדם."

יצחק רבין, קטע מתוך נאום בישיבה הראשונה של הכנסת ה-13, 1992.

חזרה
למצגת
התלמידים

יום הזיכרון ה-25 לרצח ראש הממשלה ושר הביטחון יצחק רבין,
י"ב בחשוון תשנ"ו, 4.11.1995 | الذكرى ال-25 لاغتيال رئيس الحكومة
وزير الدفاع اسحاق رابين

חזרה
למצגת
המורים

על משברים והזדמנויות

"השעה הקשה הזו חייבת להיות שעתה הגדולה של מדינת ישראל. שעתה הגדולה של הדמוקרטיה הישראלית. זו יכולה להיות שעתו הגדולה של העם הזה שבנה במו ידיו מדינה איתנה ומפותחת, שבבסיסה דאגה ומחויבות לבנות ולבני כל הקבוצות, וכל הגילאים. זו יכולה להיות שעתה הגדולה של החברה הזו, שידעה תמיד להיבנות ממשברים ולנצח אותם".

נשיא המדינה, ראובן ריבלין באירוע לימוד בערב תשעה באב, תש"ף. יולי 2020

חזרה
למצגת
התלמידים

יום הזיכרון ה-25 לרצח ראש הממשלה ושר הביטחון יצחק רבין,
י"ב בחשוון תשנ"ו, 4.11.1995 | الذكري ال-25 لاغتيال رئيس الحكومة
وزير الدفاع اسحاق رابين

חזרה
למצגת
המורים

על משברים והזדמנויות

"מתוך חרדה למדינה, מתוך תחושה שהנס שיצר אותה והחזיק אותה בחישוקים של סולידריות הולך ומתפוגג, וגם כדי להחזיר לנו את פנינו שלנו... כמו אוויר לנשימה אנחנו זקוקים להחלים מתקופה ארוכה שבה הלכה ואבדה לנו השפיות שלנו כחברה. הלוואי שנלמד שוב כמה מיומנויות-יסוד חיוניות, כמו איך להיות שונים זה מזה אבל בלי שנאה, חלוקים בדעותינו - בלי זדון. שנדע לכבות את האיבה ואת החשד שניצתים בעינינו כשאנו מביטים באחינו, עצמנו ובשרנו, שחושבים אחרת מאיתנו".

דוד גרוסמן, מתוך טור שפורסם ב – YNET, 18 בספטמבר 2020

חזרה
למצגת
התלמידים

יום הזיכרון ה-25 לרצח ראש הממשלה ושר הביטחון יצחק רבין,
י"ב בחשוון תשנ"ו, 4.11.1995 | الذكري ال-25 لاغتتيال رئيس الحكومة
وزير الدفاع اسحاق رابين

חזרה
למצגת
המורים

על משברים והזדמנויות

'ה' צדיק יבחן' (תהלים יא)

אמר רבי יונה: הפשתן הזה כל זמן שאתה כותש עליו – משתבח. אימתי? כשהוא יפה אבל כשהוא רע אתה כותש עליו – והוא מתפקע. כך אין הקדוש ברוך הוא מנסה אלא לצדיקים. אמר רבי יהודה בר שלום: היוצר הזה אינו מקיש על כלי וקנקן רעוע, שלא ישבר. ובמה הוא מקיש? – על הבריא. כך אין הקב"ה מנסה לרשעים אלא לצדיקים, שנאמר: 'ה' צדיק יבחן'. אמר רבי אלעזר: משל למה הדבר דומה? לבעל הבית שיש לו שתי פרות, אחת כחה יפה ואחת כחה רע. על מי הוא מטיל את העל, לא על אותה שכחה יפה?! הוי אומר: 'ה' צדיק יבחן'.

לכך נאמר 'והאלהים נסה את אברהם'."

(מדרש תנחומא, וירא, כ')

חזרה
למצגת
התלמידים

יום הזיכרון ה-25 לרצח ראש הממשלה ושר הביטחון יצחק רבין,
י"ב בחשוון תשנ"ו, 4.11.1995 | الذكري ال-25 لاغتتيال رئيس الحكومة
وزير الدفاع اسحاق رابين

חזרה
למצגת
המורים

רשימת הדוברים:

1. טל אוחנה; ראשת עיריית ירוחם.
2. שי גלזר; מורה לאזרחות. מאבטח ראש הממשלה יצחק רבין.
3. אביב גפן, יוצר חמר.
4. אביהו מדינה, יוצר חמר.
5. אהרן ולנסי ויוסי ברוך; לשעבר ראש המועצה האזורית גליל עליון, ראש המכינה הקדם צבאית גליל עליון (בהתאמה)
6. נאיל זועבי; איש חינוך ופעיל שלום.
7. פנחס ולרשטיין- ממנהיגי ההתיישבות ביהודה ושומרון.
8. הרב דוד סתיו; יו"ר ארגון רבני צהר.
9. הרבנית מלכה פיוטרקובסקי; אשת חינוך, ממקימות פורום "תקנה"
10. יהודה משי זהב; יו"ר ארגון זק"א.

רצח יצחק רבין, מצריך מבט פנורמי, עשיר; התבוננות אישית וקבוצתית. לציון 25 שנים לרצח ראש הממשלה ושר הביטחון יצחק רבין, הפיק מרכז יצחק רבין בשיתוף עם אתר YNET עשרה סרטונים קצרים, שישקפו פסיפס ישראלי רחב; גברים ונשים מכל המגזרים והמחנות, הגילאים והזהויות, שרצח יצחק רבין השפיע על חייהם, היווה עבורם נקודת מפנה או חולל בהם שינוי. בסרטונים נצפה ונשמע באזרחים ישראלים שהרצח דחף אותם לחשיבה ועשייה אחרת, ליצירת מסגרות חדשות, לבניית גשרים חדשים.

משבר כהזדמנות!?

הסרטונים יתפרסמו באתר מרכז יצחק רבין ביום חמישי 29.10.2020 בשעה 08:00

חזרה
למצגת
התלמידים

יום הזיכרון ה- 25 לרצח ראש הממשלה ושר הביטחון יצחק רבין,
י"ב בחשוון תשנ"ו, 4.11.1995 | الذكري ال- 25 لاغتتيال رئيس الحكومة
وزير الدفاع اسحاق رابين

חזרה
למצגת
המורים